

चूडाल n. Fruchtlössig RĀGĀN. im ÇKDr. — Vgl. चुक्रालि.
 चूडार (von चूडा) wohl = चूडाल gaṇa प्रग्यादि zu P. 4, 2, 80.
 चूडारक (von चूडार) m. N. pr. eines Mannes, pl. seine Nachkommen
 gaṇa उपकादि zu P. 2, 4, 69.
 चूडारत्न (चूडा + रत्न) n. = चूडामणि 1. H. 630, Sch.
 चूडाल (von चूडा) 1) adj. einen einzigen Büschel Haare auf dem Scheitel habend P. 5, 2, 96, Sch. Vop. 7, 32. H. an. 3, 648. MED. I. 90. MBh. 10, 288. मुण्डचूडाला दृश्यते व्रती RĀGĀ-TAR. 1, 233. चूडालवेश PRAB. 54, 9 wird vom Schol. durch चाण्डालवेश erklärt, wie auch zwei Handschr. lesen. — 2) f. घ्रा N. verschiedener Pflanzen: eine Art Cyperus (उच्छटा, चक्रला) AK. 2, 4, 5, 25. H. an. (चूडाली). MED. = नागरमुस्ता und घेत-गुञ्जा RĀGĀN. im ÇKDr. — 3) n. Kopf ÇABDAR. im ÇKDr.
 चूडावन (चूडा + वन) n. N. pr. eines Berges RĀGĀ-TAR. 8, 597.
 चूडावत् (von चूडा) adj. = चूडाल gaṇa वलादि zu P. 5, 2, 136. 96, Sch. MED. I. 90.
 चूडिक (wie eben) 1) wohl adj. = चूडाल gaṇa पुरेहितादि zu P. 5, 1, 128. — 2) f. घ्रा ein best. Metrum COLEBR. Misc. Ess. II, 88, N.; vgl. चूलिका.
 चूडिन् (wie eben) adj. = चूडाल gaṇa वलादि zu P. 5, 2, 136. चूडिक-ला f. ein best. Metrum COLEBR. Misc. Ess. II, 156 (26).
 चूण, चूर्णयति zusammenziehen Dhātup. 32, 99.
 चूत m. 1) der Mangobaum (s. घ्रा) AK. 2, 4, 2, 14. TRIK. 2, 4, 9. H. 1133. MBh. 6, 4350. 7, 1829. R. 3, 79, 17. 5, 16, 2. 74, 3. Suçr. 1, 22, 9. 324, 14. 2, 67, s. Çik. 88. 77, 11. MĀLAV. 60. Buḡ. P. 3, 21, 42. 4, 6, 15. 5, 16, 13. 17. मनसिनेन सखे प्रहरिष्यता धनुषि चूतशरश्च निवेशितः Çik. 133. Vgl. कपिचूत. — 2) m. After ÇABDAR. im ÇKDr.; vgl. चुत.
 चूतक (von चूत) m. 1) der Mangobaum H. an. 3, 42. MED. k. 89. — 2) ein kleiner Brunnen (vgl. चूडक) H. 1093. H. an. MED.
 चूति f. After Wils. — Vgl. चुत.
 चूर्, चूर्णते brennen Dhātup. 26, 49.
 चूर् und चूर्णिका s. घ्रव^० und vgl. चूर्णि. चूर्णि v. l. für चुरी ein kleiner Brunnen H. 1093.
 चूर् m. eine Art Wurm Suçr. 2, 309, 16.
 चूर्ण (von चर्च) 1) m. n. SIDDH. K. 249, a, 6. feiner Staub, Mehl; wohlriechendes Pulver, Pulver (in der Med.) AK. 2, 6, 2, 35. 8, 2, 67. TRIK. 3, 3, 126. H. 637. 970. an. 2, 144. MED. n. 12. Accent eines auf चूर्ण ausgehenden comp. P. 6, 2, 134. यव^० ÇĀÑEH. Çr. 4, 13, 21. बदर^० KĀTJ. Çr. 15, 10, 11. तिल^० PAÑKĀT. 121, 11. धाना^० H. 401. अण्म^० KĀTJ. Çr. 16, 3, 19. 19, 1, 20. figg. 2, 16. 19. MBh. 3, 10972. सीस^० KAUC. 47. सर्वसुरभि^० 26. 76. 82. TARKASAṆḢ. S. 18. चन्दनचूर्णाः MBh. 6, 3764. LALIT. ed. Calc. 6, 13. 14. अयश्चूर्णा (s. auch bes.) HARIV. 6431. सामुद्र^० 8442. कपाल^० Suçr. 1, 356, 18. गोमय^० 118, 5. दत्तशोधन^० Zahnpulver 2, 136, 7. 1, 94, 7. 104, 8. 132, 11. 2, 56, 3. चूर्णैश्च सुसुगन्धिभिः R. 1, 9, 15. 5, 14, 46. गन्ध^० MBh. 8, 456. ०मुष्टि MEGH. 69. तत्र चूर्णानि दत्तानि कन्युः क्षिप्रमसंशयम् MBh. 3, 14663. चूर्णाञ्जन Suçr. 2, 339, 12. 336, 4. अञ्जनचूर्णा MBh. 3, 1378. ०काषाय R. 2, 91, 67. ०क्रिया Suçr. 2, 74, 4. 7. 436, 2. चूर्णपेषम् (vgl. पिष) adv. P. 3, 4, 35. masc.: अण्मचूर्णाः ARĀ. 8, 3. VARĀH. BRH. S. 54, 17. 73, 5. निम्बफलत्रिपु-ट्यान्यकचूर्णाः स्युः पाण्डवाभवाः (मुक्ताः) hier scheinbar adj. so fein wie

(Schol. = सूदम) 82 (80, b), 6. — 2) m. Kalk (तारभेद) H. an. MED. — Vgl. कलचूर्णा.

चूर्णक (von चूर्ण) 1) m. geröstetes und darauf gemahlenes Korn TRIK. 2, 9, 13. — 2) eine best. Körnerfrucht (zu den पट्टिक gezählt) Suçr. 1, 193, 16. — 3) n. wohlriechendes Pulver Suçr. 2, 392, 11. — 4) n. Bez. einer Art einfacher Prosa: अकठोरान्तरे स्वल्पसमासे चूर्णकं विडुः। तत्तु वैदर्भरोतिस्त्र्यं गद्यं हृद्यतरं भवेत् ॥ KHANDOM. im ÇKDr. — Vgl. चूर्णिका.

चूर्णकार (चूर्ण + 1. कार) m. Kalkbrenner, als Mischlingskaste स तु न-ट्कन्यायो पुण्ड्रकाञ्जातः PARĀCARAPADDH. im ÇKDr.

चूर्णकुत्तल (चूर्ण + कु^०) m. Haarlocke AK. 2, 6, 2, 47. H. 369.

चूर्णखण्ड (चूर्ण + खण्ड) m. n. eine Art Kalkstein (s. कर्कर) Hān. 208.

चूर्णता (von चूर्ण) f. Zustand des Staubes: नीत्वा मुवर्णादि चूर्णताम् RĀGĀ-TAR. 3, 16.

चूर्णन (von चूर्णय्) n. das Zerreiben, Zermahlen: चर्वणं चूर्णनं दत्तैः H. 424.

चूर्णपद (चूर्ण + पद) n. eine best. Art der Bewegung, bei der man bald vor — bald rückwärts mit abwechselnder Schnelligkeit geht, DAÇAK. 143, 1.

चूर्णपारद (चूर्ण + पा^०) m. Zinnober RĀGĀN. im ÇKDr.

चूर्णय् (von चूर्ण), चूर्णयति zu Staub —, Mehl machen, zerreiben; zer-splittern, zermahlen, zerschmettern Dhātup. 32, 18. MBh. 1, 3238. चूर्ण-यित्वा तु तौ भागौ Suçr. 1, 166, 6. यथा च न भिद्यते चूर्णयते वा 2, 36, 3. (अ-श्मवर्षम्) अचूर्णयम् — शरत्रालैः MBh. 3, 12133. चूर्णयमाने ऽश्मवर्षे 12134. गदाम् 7, 3404. वृत्तिम् PAÑKĀT. 249, 13. पाट्याश्च महाकायाश्चूर्णयामास MBh. 1, 6290. तस्य गात्राणि सर्वाणि चूर्णयामास 3, 11520. स्वरक्षिणस्ततः सर्वा-श्चूर्णयामास R. 5, 49, 33. चूर्णयारिन् Buḡ. P. 6, 8, 22. — MBh. 12, 10313. R. 5, 39, 11. KATHĀS. 10, 123. 13, 102. Buḡ. P. 4, 18, 29. 8, 6, 33. 10, 43. DEVIM. 3, 35. 9, 12. — चूर्णित Suçr. 1, 46, 15. 104, 8. 161, 17. दृष्टि 231, 10. अस्थि 67, 8. 301, 6. उत्तमाङ्गैः Buḡ. 11, 27. — MBh. 1, 4776. 7, 1972. 13, 7221. R. 5, 37, 41. पयोधरोत्सेधनिपातचूर्णिताः — प्रबोधाद्विन्द्वः KUMĀRAS. 3, 24. पदाघातार्थाङ्गचूर्णितादयोधनात् Buḡ. P. 8, 10, 37.

— अथ mit Staub, Mehl u. s. w. bestreuen, überziehen P. 3, 1, 25, Sch. Vop. 21, 17. चूर्णाः शनैर्ब्रण्णमुखमवचूर्णय Suçr. 1, 46, 14. 60, 15. 2, 12, 2. 123, 11. 363, 18. अञ्जनेन — शनैर्कैरवचूर्णयेत् HARIV. 7897. अचूर्णित AK. 3, 2, 43. Suçr. 1, 162, 4. HARIV. 8442. गन्धचूर्णाव^० MBh. 8, 456. भेषो दिव्य-पुष्पावचूर्णिताः 2, 813.

— विनि = simpl. MBh. 8, 4665.

— प्र dass.: प्राचूर्णाच्च पादाभ्याम् — झ्वंगमान् BHATTI. 13, 36.

— वि dass. Suçr. 2, 131, 20. 320, 5. यदङ्गात्पतितो मातुः शिलां गात्रै-र्व्यचूर्णयत् MBh. 1, 4773. 4775. 6258. 7, 1972. 8, 813. 4327. नरनागाश्चवृ-न्दानि मुषलेन व्यचूर्णयत् HARIV. 6229. 7043. 9333. R. 6, 87, 23.

— सम् dass. Suçr. 1, 162, 19. गजेनान्तिप्य वलिना रथः संचूर्णितः क्षितौ MBh. 7, 1394. संचूर्णितशिरोधर 3, 11419. KĀT. 3. RĀGĀ-TAR. 3, 411. ÇATR. 14, 52. ÇĀÑEH. zu KHAND. Up. 2, 22, 4.

चूर्णयोग (चूर्ण + योग) m. pl. wohlriechende zusammengesetzte Pul- ver MBh. 12, 2163. — Vgl. वासयोग.

चूर्णशस्त्र (von चूर्ण) adv. zu Staub, zu Mehl: ततस्तृतीयं कृत्वा तं दग्धा